

7/4110-10070/23793
-3-
315

T.C.
BAŞBAKANLIK
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI
Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü

18.05.01 31708

SAYI : B.02.1.DTM.0.06.03.00/ M.16 -1699
KONU: Soru Önergesi

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
GENEL SEKRETERLİĞİNE**

İçel Milletvekili Sn. Turhan GÜVEN'in Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına tevdi ettiği sorulara ilişkin cevaplarımız aşağıda yer almaktadır.

1- Malumları olduğu üzere, 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun 1985 yılında yürürlüğe girmesi ile birlikte Türkiye'de kurulan ilk serbest bölge olan Mersin Serbest Bölgesi yaklaşık 500 faaliyet ruhsatlı firma ile yıllık yaklaşık 1,5 milyar dolarlık ticaret hacmine ulaşmıştır.

Bununla birlikte serbest bölgelerimizde gerçekleştirilen ticaret hacmini incelediğimizde, Türkiye'nin dış ticareti ile benzer özellikler gösterdiğini görmekteyiz. Nitekim, Türkiye'nin ihracatında ve ithalatındaki bir artış veya azalış doğrudan serbest bölgelerimize de yansımaktadır.

Son dönemde döviz kurlarında görülen artışlar nedeniyle ithalatın pahalılaşması serbest bölgeler vasıtasıyla yapılan ithalat talebinin de azalmasına ve ekonomik ortamın netleşmesini bekleyen yatırımcıların da serbest bölge yatırımlarını beklemeye almalarına yol açmıştır. Bunların bir sonucu olarak serbest bölgelerin ticaret hacmi doğal olarak etkilenmiştir.

Diğer taraftan, serbest bölgeler yurtiçinde alınan kararlardan da doğrudan etkilenmektedir. Örneğin, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığının İthal ve İhraç Edilecek Gıdaların Giriş ve Çıkış Kapılarının Tespit ve İlanına Dair 01.03.2001 günlü ve 24333 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tebliği ile serbest bölge gümrük kapıları listeye alınmamış, dolayısıyla serbest bölgelerde gıda sektöründe faaliyet gösteren kullanıcılarımız doğrudan etkilenmişlerdir.

Bu konuda Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'ndan söz konusu uygulamanın tekrar gözden geçirilmesi yönünde talepte bulunulmuş olup, konu takip edilmektedir.

2- 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun 7'nci maddesi gereğince; bölgeye getirilen malların CIF, çıkarılan malların FOB değerleri üzerinden peşin olmak üzere %0,5 (bindebeş) oranında Serbest Bölgeleri Tesis ve Geliştirme Fonu tahsil edilmektedir. Sadece serbest bölgelere Türkiye'den getirilen mallardan bu fon alınmamaktadır.

7/4110 316 -4-

Türkiye'den ve yurtdışından serbest bölgelere getirilen ve buradan yurtdışına gönderilen mallardan söz konusu fonun alınmaması için hazırlanan Kanun Taslağı Maliye Bakanlığına gönderilmiş, ancak gelir azaltıcı etkisi nedeniyle halen anılan Bakanlıktan olumlu görüş alınamamıştır.

Diğer taraftan Fonların tasfiyesine yönelik Hükümet politikası çerçevesinde söz konusu Fon'un özel bir hesaba döndürülmesi çalışmaları da devam etmektedir. Konu bu bazda tekrar değerlendirilmektedir.

3- İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri tarafından yayımlanan 01 Ocak-31 Aralık 2001 tarihleri arasında ABD ve Kanada'ya yönelik kısıtlamaya tabi tekstil ve hazır giyim ihracatını düzenleyen kota dağıtım sistemi esasları, tekstil ve konfeksiyon sektörünü temsil eden İhracatçı Birlikleri, Dernekler, Sendikalar gibi kuruluşların görüşleri de dikkate alınarak belirlenmiştir.

Bu çerçevede, serbest bölgelerde faaliyet gösteren tekstil firmaları hassas olmayan kategorilerde serbest dağıtıma müracaat edebilmektedir. Ayrıca, serbest bölge firmalarının hassas kategori kapsamında bulunmadığı halde, yıl içindeki gelişmelere göre hassas kategori kapsamına alınan tekstil ve konfeksiyon ürünlerinin ihracatını yapmak istemeleri durumunda, sözkonusu ürünün hassas kategori kapsamına alınmaya kadar geçen süre içerisinde gerçekleştirilen ihracat miktarının %80'inin bu firmalara bir sonraki yıl past performans kotası olarak kullanılması mümkün bulunmaktadır.

Bununla birlikte ABD yetkilileri ile yapılan görüşmelerde, anılan ülkeye yönelik tekstil ve hazır giyim ihracatında uygulanan kotaların artırılması için girişimler de yapılmaktadır.

Bilgilerinize saygı ile arz ederim.


Prof. Dr. Tunca TOSKAY
Devlet Bakanı